Tillägg till Sveriges heteropterfauna (Hem.)

Av Frej Ossiannilsson

1. *Anthocoris pilosus* Jak. — Vrm., Arvika 6.7.1961. Fyndet har tidigare omnämnts och kommenterats i Norsk ent. tidsskr. (1962) p. 57.

2. *Ceratocombus jordani* Linnavuori. — Upl., Experimentalfältet 1/9 1916 (A. Tullgren); Nrk., Örebro, Oset 27/10 1915 (Anton Jansson, 1 ex. in coll. Lunds ent. museum). — Sedan Linnavuori (1951, 1958) reviderat de europeiska arterna av fam. *Cryptostemmatidae* (=*Dipsocoridae*) bör föreliggande material av denna familj underkastas ny undersökning. *C. jordani* beskrevs på material från Tyskland.

3. *Capsus wagneri* Remane. — I Lunds entomologiska museum förvaras 1 ♂ av denna art, insamlad i Sk., Höör 29/7 1951 av Richard Dahl. Arten beskrevs 1950 och är enligt Stichel hittills funnen i Tyskland, Holland och England.

4. *Psallus flavellus* Stichel. — Denna art, som lever på Fraxinus, är av allt att döma ej sällsynt hos oss. Jag har tagit 4 ex. i Sk., Lund 22.7.1948, 1 ♀ i Öl., Vickleby, Lilla Vickleby 20.7.1950, 2 ex. i Upl. Hilleshög, Ricksätra 30.6.1941, samt 2 ex. i Upl., Solna Bergshamra 19.7.1949. Dessutom föreligger en serie exemplar från Kullaberg i Skåne; dessa komma att närmare redovisas i annat sammanhang. — På ask lever arten ofta i sällskap med *Psallus lepidus* Fieb., från vilken den lätt skiljes genom ljusare färg, mindre storlek samt vesicans byggnad (fig. 1). — England, Holland, Tyskland, Polen.

5. *Velia saulii* Tamanini. — Följande ex. finnas i Lunds ent. museum: Gtl., Västerhejde, Kneippbyn 28.6.1924, 1 ♀ (D. Gaunitz); Kneippbyn (kusten söderut) 1.7.1924, ♂♀ (S. Gaunitz), Västerhejde 6.8.1931, 2 ♂♂ (C. B. Gaunitz). — *Velia saulii* är enligt Linnavuori (1953) den *Velia*-art som i Finland tidigare gått under namnet *V. currens,* medan vår *V. caprai* ej påträffats där. Stichel (1955—62) anför *V. saulii* från Norge, Danmark, Polen, Tyskland, Irland, England, Belgien, Frankrike, Spanien, Portugal, Schweiz, Italien, Österrike, Jugoslavien och Ungern.

6. *Nysius ericae* (Schill.) är enligt Stichel (1955—62) funnen bl.a. i Sverige. Var Stichel fått denna uppgift ifrån är mig obekant. Den är emellertid alldeles riktig. Arten har hos oss förväxlats med dels *Nysius thymi,* som den habituellt mest liknar, dels *N. groenlandicus,* med vilken den har en del gemensamt i avseende på genitalia hos ♂. De exemplar, på vilka markeringarna för Nrk., Upl. och Dlr. för *Nysius groenlandicus* i heteropterkatalogen (Ossiannilsson 1947) grunda sig, äro sålunda *ericae* och icke *groenlandicus.* Följande fynd äro mig f.n. bekanta: Sk., Maglehem 10—17.8.1930, 1 ♂ (D. Gaunitz, ex. i Lunds ent. museum) Nrk., Örebro, Karlslund 14.8.1942, 1 ♂

Entomol. Ts. Årg. 84. H. 1–2, 1963

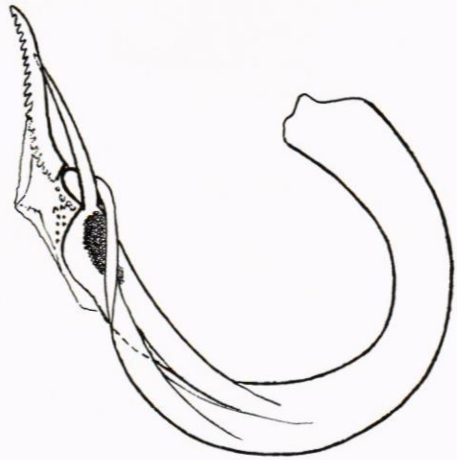

Fig. 1. *Psallus flavellus* Stichel. ♂ vesica.

(förf.); Upl., Solna, Bergshamra 11.7.1944, 26.6.1949, 30.6.1949, 7.7.1949 (förf.); Dlr., Sundborn, Karlsbyn 12.9.1943, 1 ♂ (Bo Tjeder leg., in coll. Tjeder). Förf. har även tagit 1 ♂ vid Berger i trakten av Drammen i Norge 24.7.1960. — E. Wagner har nyligen (1958) ägnat ett särskilt arbete åt de palearktiska arterna av *Nysius* och närstående släkten. Enligt hans framställning är *Nysius ericae* utbredd över hela den palearktiska regionen och norra delen av den etiopiska. I litteraturen förekommande uppgifter om artens hemortsrätt i USA och Kanada betvivlas dock av Wagner, som hänvisar till att de nordamerikanska ex. han sett tillhöra den nearktiska arten *Nysius angustatus* Uhler.

Nysius ericae är i vårt land betydligt sällsyntare än *N. thymi*. I en kollektion Hemiptera tillhörig Lunds entomologiska museum som undertecknad just granskat fanns ett enda individ av *ericae* mot 156 exemplar av *thymi*. Mina egna ex. från Bergshamra påträffades i sällskap med sistnämnda art. Bör eftersökas på torra, solexponerade lokaler.

7. *Trapezonotus desertus* Seidenstücker. — Av denna 1951 beskrivna form äger jag tre hanexemplar, nämligen ett från Vg., Karlsborg (Tjeder), ett från Upl., Uppsala-Näs 16.4.1950 (förf.), och ett från Ång., Svanö 30.7.38 (E. Runquist). En undersökning av föreliggande material av *Tr. arenarius* torde leda till upptäckt av flera fyndorter. Hur *Tr. desertus* skall taxonomiskt värderas är emellertid ännu oklart. I genitalia iakttagbara skillnader synas ej vara fullt konstanta. Dessutom företer ekologien vissa problem. I Tyskland lever *desertus* enligt auktor på sanddyner både vid kusten och i inlandet, medan den mera euryoika *arenarius* träffas på alla slags torra gräsmarker och hedar. I England är förhållandet enligt Woodroffe (1960) det omvända: *desertus* finns på ljunghedar, torra gräsmarker, kalkhaltig mark etc., medan *arenarius* övervägande är knuten till kustens sanddyner. Motsvarande förhållanden hos oss förtjäna ett närmare studium. — Tyskland, Korsika, Schweiz, Tjeckoslovakien, Polen, England, Finland.

Till professor Carl H. Lindroth, som ställt ovan omnämnda, Lunds entomologiska museum tillhöriga material till mitt förfogande, och till fil. dr. Bo Tjeder, vilken beredvilligt lånat mig sitt exemplar av *Nysius ericae,* ber jag slutligen få uttala ett varmt tack.

Summary

Title: Additions to the Swedish Fauna of *Heteroptera* (*Hem.*). — Finds of the following bugs new to Sweden or previously overlooked in this country are recorded: *Anthocoris pilosus* Jak., *Ceratocombus jordani* Linnavuori, *Capsus wagneri* Remane, *Psallus flavellus* Stichel, *Velia saulii* Tamanini, *Nysius ericae* (Schill.), and *Trapezonotus desertus* Seidenstücker.

Litteratur

LINNAVUORI, R. 1951. Studies on the family Cryptostemmatidae. Ann. Ent. Fenn. 17, 92—103.
— 1953. Investigations on the Hemipterous Fauna of Finland. Ibid. 19, 133—136.
— 1958. Familia Cryptostemmatidae Bergroth (Hemiptera Heteroptera. I Stichel: Ill. Bestimmungstabellen der Wanzen (vide infra) Vol. III, 5—11.
OSSIANNILSSON, F. 1947. Catalogus Insectorum Sueciae. VII. Hemiptera Heteroptera. Opusc. ent. XII, 1—33.
— 1962. Hemipterfynd i Norge 1960. Norsk Ent. Tidsskr. XII, 56—62.
SEIDENSTÜCKER, G. 1951. *Trapezonotus desertus* n.sp., eine neue deutsche Lygaeiden-Art (Heteroptera). Senckenbergiana 32, 79—85.
STICHEL, W. 1955—62. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. II. Europa. Berlin-Waidmannslust.
WAGNER, E. 1958. Der Nysius-Komplex (Hem. Het. Lygaeidae) in der Palaearktis. Soc. Sci. Fenn. Comm. Biol. XIX. 2.
WOODROFFE, G. E. 1960. The Identity of the British *Trapezonotus* Fieber (Hem. Lygaeidae). Entomologist 93, 218—224.